

ก1368

ข่าวเด่น
พจนานุกรม
รวดเร็ว ถูกต้อง เกียรติธรรม

วันพุธที่ ๑ มีนาคม ๒๕๓๒

ราคา ๕.๐๐ บาท

**ก้าวใหม่ของการพัฒนา
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของไทย**

ดร.เดลินง อ่ำชนนาวาสวัสดิ์

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หรือ STDB (Science and Technology Development Board)

แนวนโยบายใหม่ โหมในแง่ที่ว่า ตั้งแต่รัฐบาลชุดปัจจุบันเข้ามาบริหารแผ่นดิน ก็เน้นหนักไปในเรื่องการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ดังจะเห็นได้จากคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีปัจจุบัน ซึ่งได้ ให้นโยบายหลัก ๆ ในด้านการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศไทย ถึง 4 ข้อ ซึ่งกินความกว้างขวางรวมทั้งในด้านการวิจัย การสนองความต้องการของภาคเอกชนเพื่อจะนำไปสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมและการส่งออก รวมทั้งการทดแทนการนำเข้า

การสร้างพื้นฐานในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ถือว่า วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมันไม่ได้เป็นตำราหรือเป็นเฉพาะความรู้ แต่มันจำเป็นจะต้องมีการทดลอง และศูนย์ค้นคว้าวิจัยต่าง ๆ ซึ่งบ้านเมืองเรายังขาดอยู่มาก รวมถึงต่อไปในอนาคต ที่อาจจะมิหุบบ้านเทคโนโลยี หรือนิคมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คือเป็นเมืองที่เป็นศูนย์การวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เรื่องนี้เป็นนโยบายหลัก ตลอดไปจนถึงการผลิตกำลังคน การปรับปรุงโครงสร้างทั้งในภาคของรัฐมันก็มีผลไปถึงภาคเอกชน เพื่อที่เราจะต้องมีการที่เหมาะสมสำหรับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างแท้จริง **นโยบายหลักของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ก็รับถือปฏิบัติซึ่งความจริงก็ได้ปฏิบัติอยู่บ้างแล้ว แต่เมื่อรัฐบาลให้ความสำคัญหนักทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ก็ถือเป็นนิมิตหมายอันดีที่สำนักงานฯ เรา คอนนี้ก็เป็นเพียงสำนักงานโครงการ เกิดจากความร่วมมือกับสหรัฐอเมริกา เท่านั้น เพราะฉะนั้นการปรับปรุงองค์กรทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีก็รวมถึงการปรับปรุงสำนักงานฯ ด้วย

ต่อไปสำนักงานฯ เรา จะเป็นกลไกหลักกลไกหนึ่งที่จะช่วยสนองนโยบาย

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยเราจะรวมทั้งในด้านเงินคือกองทุนในด้านองค์กรต่าง ๆ โดยออกเป็นกฤษฎีกา ในด้านนโยบายในด้านพัฒนากำลังคนและเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้อง เกือบจะเรียกได้ว่าครอบคลุมไปหมด

ในฐานะที่ข้าพเจ้าเป็นหน่วยงานหนึ่งของกระทรวงพาณิชย์ ผมอยากจะพูดถึงความสัมพันธ์ระหว่างกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ และกระทรวงพาณิชย์ ว่า ถ้าดูผ่าน ๆ จะไม่เห็นชัด แต่ถ้าดูให้ลึกซึ่งจะเห็นว่ามีความสัมพันธ์และใกล้ชิดอย่างมาก วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะนำไปสู่การ

เพิ่มปริมาณและปรับปรุงคุณภาพ การกำหนดมาตรฐานของสินค้าขาออกของประเทศไทย ทั้งในด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม

การนี้สำนักงานฯ จะดูทั้งในด้านการเกษตรและอุตสาหกรรม อย่างเช่นในเรื่องกุ้งกุลาดำ กุ้งก้ามกราม ดูในเรื่องการเพิ่มปริมาณการผลิต และในด้านปรับปรุงสายพันธุ์

การเพิ่มปริมาณผลผลิตต่อหน่วย เป็นต้นว่า ข้าวโพดเราก็จะวิจัยในเรื่องการป้องกันไม่ให้ข้าวโพดเป็นรา ในด้านพืชอื่น ๆ เช่น พืชตระกูลถั่วซึ่งผลผลิตต่อไร่ต่ำ เมื่อเทียบกับมาตรฐานสากล เราก็เน้นจะให้เพิ่มสูงขึ้น ในด้านการปรับปรุงพันธุ์ของโค กระบือ ก็กำลังมีโครงการเกี่ยวกับการย้ายตัวอ่อน

ส่วนในด้านอุตสาหกรรมก็เหมือนกัน เราก็พิจารณาทั้งในด้านวัสดุที่เป็นเซรามิกส์ และพวกแร่ พวกโลหะ ก็มีหลายโครงการ ซึ่งสรุปแล้วเรื่องเหล่านี้เมื่อรวมกันแล้วก็จะสามารถนำไปสู่การพัฒนาการส่งออกของประเทศได้

เวลานี้การพัฒนาอุตสาหกรรมเราก็กำลังวางหลักเกณฑ์ต่าง ๆ รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีมาตรฐานที่แน่นอนและชัดเจน เป็นที่ยอมรับของสากลแล้วที่สำคัญควบคู่กันไปก็คือการประกันคุณภาพ เพื่อให้ผลผลิตทางภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม เป็นที่ยอมรับทั่วไป

ผมคิดว่าความสัมพันธ์ระหว่างกระทรวงพาณิชย์กับกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและการพลังงาน มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันมาก

สำหรับงบประมาณในด้านการดำเนินงานนั้น สำนักงานฯ เราเป็นโครงการความช่วยเหลือระหว่างไทยกับอเมริกา ซึ่งมีกำหนดระยะเวลาตามโครงการรวม 7 ปี (2528-2535) มีเงินงบประมาณทั้งสิ้น 49.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยเป็นเงินให้เปล่า 8.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เงินกู้ระยะยาวในอัตราดอกเบี้ยต่ำ 26.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ส่วนที่เหลือก็เป็นเงินงบประมาณแผ่นดินร่วมกับเงินสมทบจากภาคเอกชนของไทย ทั้งนี้ก็กิจกรรมของสำนักงานฯ นั้น

เราได้ดำเนินงาน 3 ปีครึ่ง โดยในช่วงปีแรก กิจกรรมต่าง ๆ ยังไม่ได้เริ่มจริงจังเพราะเป็นช่วงของการหาสำนักงานและบุคลากร กิจกรรมจริง ๆ มาเริ่มในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา ส่วนใหญ่ก็จะมุ่ง ในการสนับสนุนการให้ทุนวิจัยพัฒนาและวิศวกรรม (RD & E) โดยเราเน้นอยู่ 3 สาขาคือ

1. เทคโนโลยีชีวภาพและวิทยาศาสตร์ชีวภาพ
2. เทคโนโลยีวัสดุ
3. เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ประยุกต์ และคอมพิวเตอร์

เนื่องจากสำนักงานฯเราแยกการบริหารออกมาเป็นอิสระจากงานประจำของราชการ และของสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ดังนั้นจึงเป็นโครงการพิเศษของรัฐบาลซึ่งเท่าที่ผ่านมา ถ้าพูดถึงความคล่องตัว ถ้าเทียบกับหน่วยงานอื่น ๆ แล้วเรามีความคล่องตัวกว่า แต่เนื่องจากเราได้เงินมาจากหลายแหล่ง ปัญหาที่เกิดขึ้นคือหน่วยงานต่าง ๆ จะมีลักษณะระเบียบเงื่อนไขต่าง ๆ ต่างกันออกไป

ร่างพรบ.ซึ่งเราเรียกว่า พรบ.พัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีปี พ.ศ. 2532 ร่างนี้เสร็จแล้ว และได้มีการปรึกษาหารือหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตั้งแต่กระทรวงวิทย์ ที่เป็นเจ้าของเรื่อง รวมทั้งทางคณะกรรมการกฤษฎีกา กระทรวงการคลัง กรมบัญชีกลาง องค์กรทางด้านการพัฒนาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทุกคนเห็นพ้องกันว่า พรบ.ที่ร่างเสร็จฉบับนี้ทุกคนพอใจ

ตอนนี้ได้ส่งไปถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการพลังงานแล้ว เพื่อนำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป แต่ในแง่ พรบ.จะออกเมื่อไรนั้นทางเราคงจะตอบลำบาก

โดยการดำเนินงานนั้น ถ้ามองทั่วไปภายใต้เงื่อนไขในปัจจุบัน หน่วยงานที่อิงกับรัฐมีอยู่ 2 ประเภท เป็นราชการกับรัฐวิสาหกิจ แต่ราชการเราคงไม่เป็น แต่ถ้าเป็นรัฐวิสาหกิจเราคงไม่เป็นเหมือนรัฐวิสาหกิจทั่วไป เพราะบทบาทของเราต่างออกไป เราเป็นองค์กรที่สนับสนุนซึ่งผลประโยชน์จะเกิดขึ้นในระยะยาว และผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นอาจจะไม่ได้กลับมาสู่ตัวองค์กรเรา

ขณะเดียวกันองค์กรเรามีความคล่องตัวต้องสูง สมมุติว่าถ้าเราจะเป็นรัฐวิสาหกิจเราก็ต้องมีกรอบกั้น เงื่อนไข

ระเบียบหลายอย่างซึ่งเรื่องนี้จะเป็นการยกเว้นโดยมติ ครม. แต่ขณะเดียวกันเราก็ไม่อยากพูดว่า เราจะเป็นรัฐวิสาหกิจใน พรบ. เป็นเพียงให้เราเป็นนิติบุคคล แต่จะเป็นนิติบุคคลในรูปแบบไหนต้องเปิดกว้าง

เนื่องจากปัจจุบันเรายังไม่มีรายได้ เพราะงานของเราเพิ่งเริ่มไปไม่นาน และต่อไปถึงแม้งานของเราจะเริ่มไปสักระยะหนึ่งแต่กิจกรรมหลายอย่างของเราจะเป็นการสนับสนุนการให้ความช่วยเหลือ เพราะฉะนั้นมันไม่มีรายได้โดยตรง แต่ในระยะยาวถ้ายกตัวอย่างเช่น ถ้าโครงการใดโครงการหนึ่งประสบความสำเร็จอย่างมาก เราก็อาจจะมียอดประโยชน์จากโครงการนั้นได้

แต่มันจะเป็นเปอร์เซ็นต์ไม่มาก แล้วจะค่อย ๆ ขยายตัวออกไป และเมื่อเราเป็นนิติบุคคลสิ่งที่เราทำได้ก็คือ การร่วมทุนการลงทุนต่าง ๆ นั่นแหละคือผลประโยชน์